

ДО 150-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ТИМОФІЯ БОРДУЛЯКА

УДК 821.161.2"186/193"Т. Бордуляк(0:82-94)

ОТЕЦЬ ТИМОТЕЙ БОРДУЛЯК ОЧИМА ВНУКІВ

*Тимофій Бордуляк,
Нестор Бордуляк*

Багата на таланти й знаменитості наша українська земля. Не один її куточок прославив нас, бо народились і зросли на тих частинах землі великі люди нашої Церкви, літератури, науки, культури, громадські, державні та військові діячі. До видатних людей Галичини належить також отець Тимотей Бордуляк – український письменник, церковний і громадський діяч, учитель і просвітянин.

Народився Тимотей (Тимофій) Бордуляк 2 лютого 1863 року в селі Бордуляки, Бродівського повіту (тепер району Львівської області) в селянській родині. За легендою, далекий предок був козаком у Богдана Хмельницького й брав участь у битві під Берестечком. У бою був тяжко поранений, але спромігся дійти лісами до місця, де його, знесиленого, знайшли люди, допомогли й виликували. Тут він і залишився, одружився і побудував собі хату в лісі. Відтак, його нащадки утворили село Бордуляки.

У родині Гната і Єви Бордуляків (дівооче прізвище Єви – Кузик) було семеро дітей – Тимотей (Тимофій), Віктор, Лука, Григорій, Андрій, Марія і Ганна. Родина була глибоко релігійною, національно свідомою. Тимотей від матері перейняв любов до казок, пісень, яких вона знала багато, а батько навчив наполегливості в праці. Дитинство майбутнього письменника проходило серед гарної сільської природи. Змалку допомагав домашнім пасти худобу, любив ходити в ліс по всякі ягоди та гриби.

У селі школи не було. Коли хлопцеві минуло сім років, пішов до школи в містечко Станіславчик. Кожного дня проходив пішки густим лісом понад п'ять кілометрів.

У листі до Осипа Маковея Т. Бордуляк згадував, як одного зимового вечора разом з громадою школярів, повертаючись додому, почув виття вовка. Діти кинулися тікати, а він, найменший, відстав і залишився сам. «Не знаю, як довго я біг, – згадував він, – но вкінці опустили мене сили, опустила притомність, я впав на сніг і так лежав в лісі край дороги, аж поки родич, повідомлений другими хлопцями про се, що сталося, не виїхав до мене і ледве живого забрав на сани».

Закінчив початкову школу в 1876 році. Наполегливість, добра пам'ять, любов до книги допомогли йому підготуватися і восени того ж року успішно скласти іспити до Львівської гімназії. В українській гімназії Т. Бордуляк був

одним із найкращих учнів. Він приємно згадував учителів Дем'яна Гладилевича та Михайла Полянського. Там захоплювався вивченням латинської, грецької, німецької, російської і французької мов. З метою поліпшення матеріального становища давав приватні лекції. З великою любов'ю знайомиться з творами Тараса Шевченка, Генріха Гейне, Н. Ленау, Л. Гельті, Юрія Федьковича.

Гімназисти таємно приходили на звіти й концерти до Академічного братства. Там Т. Бордуляк познайомився з Іваном Франком, Іваном Белеєм, Михайлом Павликом. В Академічному братстві гімназисти слухали лекції, реферати, самі брали участь у дискусіях. Для молоді ім'я І. Франка було дуже привабливим.

Тимотей Бордуляк почав писати вірші, які записував у спеціальний зошит під заголовком «Carmina».

Закінчивши гімназію в 1884 році, вступив на богословський факультет Львівського університету. Крім здобуття теологічних наук, займався літературною освітою. У листі до О. Маковея про цей період писав: «Тут читав вже я більш серйозно, систематично: студював язык і літератури – російську, польську, французьку, читав солідні твори про естетику і критику, через два роки ходив-ем правильно на виклади руської мови і літератури проф. О. Огоновського, учився, крім того, по-італійськи і без всяких трудів засвоїв собі той язык. Можу сказати, що в семінарії через тих 4 роки я працював серйозно над своїм літератським образом, оскільки се залежало від моїх сил і обставин». Тут вивчив також арабську, староеврейську, сирійську та халдейську мови.

У 1887 році Т. Бордуляк віддав кілька своїх творів із зошита «Carmina» професору Г. Цеглинському, редакторові журналу «Зоря». Професор надрукував у «Зорі» лише «Русалку», решту відкинув. Це змусило початківця переглянути власні твори. Г. Цеглинський, помітивши талант, хотів щось порадити, але засоромлений хлопець більше не звертався до професора, про що з часом дуже жалів.

У 1888 році Т. Бордуляк закінчив університет, одружився з Антоніною Косович із відомого священничого роду, висвятився на священника, дістав право вчителювати в школі і в липні поїхав на парохію в село Утіховичі на Перемишлянщині. До парохії входили три села, три церкви й школа. Незважаючи на великий обсяг душпастирської праці, перекладав і друкував у газеті «Діло» 1890 року повість Івана Тургенєва «Годинник» («Чась»).

У березні 1890 року Т. Бордуляк переїхав працювати в село Голгоча на Підгаєччині й поселився з сім'єю у селі Заставці. Там одержав листа від Дем'яна Гладилевича, який докоряв йому за мовчання в літературі. До думки професора гімназії, доброї, розумної і справедливої людини, Т. Бордуляк дуже дослухався. Між ними зав'язалося листування. І він знову взявся за перо. Написав «Осінній сонет» і надіслав Д. Гладилевичу, який надрукував його в «Зорі». Окрилений публікацією і підтримкою свого наставника, Т. Бордуляк написав оповідання «Дай, Боже, здоровля корові» і «Мати», які були опубліковані в газеті «Діло», а також поезії «Я чоловік», «Ліс», «Сівач», «З зимових сонетів» і «Нетямушцим», які були опубліковані в журналі «Зоря».

Перше оповідання «Дай, Боже, здоровля корові» зразу привернуло до себе увагу щирістю, правдивістю й теплим співчуттям до бідного народу.

У 1892 році помер професор Д. Гладилевич. Це була для Т. Бордуляка велика втрата людини – наставника, друга, радника, однодумця. За життя Д. Гладилевича вдалося опублікувати лише твори «Дай, Боже, здоровля корові», «Мати», «Осінній сонет».

Тільки 1899 року вийшла збірка оповідань Т. Бордуляка «Ближні» (в редакції «Діла»), де на титульній сторінці написано: «Сю працю мого пера присвячую пам'яті незабутнього мого професора и невіджалованого руского патріота ДАМІЯНА ГЛАДИЛОВИЧА. (+16/1 1892р.). Автор».

Примірник цієї книжки Т. Бордуляк, на знак глибокої поваги до Дем'яна Гладилевича, подарував його братові Адольфові, а той передав її синові Степанові, котрий залишив її своїм синам Адольфу й Максиму. У 1993 році на XII з'їзді дрогобичан діаспори на Союзівці (Кергонкстон, США) вручають мені, онукові о. Тимотея Бордуляка, цю книжку, яка тепер зберігається як велика реліквія.

У Заставцях Т. Бордуляк писав оповідання «Дід Макар», «Самітня нивка», «Ось куди ми підемо, небого», «Бузьки», «Для хворого Федя», «Бідний жидок Ратиця», «Іван Бразилієць» та інші.

Опубліковані твори письменника високо оцінили І. Франко, О. Маковей, Павло Грабовський, Михайло Коцюбинський. І. Франко переклав на польську мову «Дай, Боже, здоровля корові» і опублікував у журналі «Tydzien».

У своїх творах Т. Бордуляк показав реальне бідне життя селян, тягар податків, селянську еміграцію, їхні проблеми.

У повісті «Дай, Боже, здоровля корові», яка була першою і визначила спрямування й характер всієї творчості письменника, він показав сцени з життя бідняка Матвія Баса. Автор познайомив читача з господарством: старенька, з маленькими вікнами хатина, а в ній п'ятеро голодних дітей у полатаних сорочках. Всі чекають на тата. Побачивши його, вигукують: «Тато! Тато! Корова!» Відчиняють ворота. Матвіїха «лебеділа» до корови, гладила її по боках. Всі повеселішали. Спостережливий художник змалював і доїння корови, і приготування молочної каші, і смакування нею. Як святу молитву на честь своєї годувальниці, вигукують: «Дай, Боже, здоровля корові!».

Благородство душі убогої людини письменник розкрив у новелі «Дід Макар». Єдиний годувальник сім'ї Семен Грушка, який «працював, заробляв, тиснув гріш до гроша, зодягав і живив себе, жінку і п'ятеро дітей» загинув. І його дружина з дрібними сиротами залишилась без всяких засобів до існування. Лише жебрак дід Макар, найубогіша в селі людина, до глибини душі був схвильований горем дітей, їх непевним майбутнім. Він прийшов до висновку, що мусить допомогти беззахисній родині. Поділивши свій «достаток» з сиротами, він задоволено заявляє: «Аж тепер, на старості, чую я себе цілком щасливим, коли маю дрібних дітей, коли маю про кого дбати, кого годувати». Вчинками Макара Т. Бордуляк підкреслив високі моральні якості простої людини.

На захист знедоленого селянства, яке змушене було покидати рідний край, виступали такі прогресивні письменники, як І. Франко, П. Грабовський, Василь Стефаник, Леся Українка та багато інших. Цій актуальній темі Т.Бордуляк присвятив новели «Ось куди ми підемо, небого», «Бузьки» та «Іван Бразилієць». В останньому творі цієї трилогії – «Іван Бразилієць» – письменник зобразив подорож емігрантів у заокеанську країну і їх життя там. Шлях Івана Загуменного від села Скороходи до Бразилії і його перебування в цьому «благословенному» краю – це тернистий шлях десятків і сотень знедолених, що в пошуках щастя втратили й те, що мали, а багато з них повмирили від голоду і пошестей. Іван Загуменний, як і безіменний герой з новел «Ось куди ми підемо, небого» та «Бузьки», – уособлення тисяч інших бідняків, що пішли мандрувати світами, щоб знайти роботу.

У 1893 році Т. Бордуляк переїхав до села Городища Тернопільського повіту. Тут продовжив свою творчу діяльність, налагодив зв'язки з літературними колами Східної і Західної України, активно листувався з І.Франком, О. Маковеем, М. Коцюбинським та іншими письменниками. У своїх творах продовжив описувати життя бідного селянина – зокрема в новелах «Жура», «Діти», «Нічний привид», «Михалкові радощі», «Рішучий крок», «Для хорого Федя» та інших.

У новелі «Нічний привид» письменник змалював випадок із життя патріота і народолюбця отця декана Н., якого «поставив руський загаль кандидатом на посла». Твір містить критику урядової політики в Галичині під час виборів до австро-угорського парламенту. В розповіді правдиво відтворена атмосфера політичної боротьби під час виборів послів до парламенту.

Оригінальною у художньому плані є новела «Для хорого Федя». У родині бідного селянина Марка Бурого тяжко захворів єдиний син маленький Федь. Дитя лежить і тяжко стогне. У хаті холодно. Бо нічим протопити. Родина має деякі гроші за які можна придбати дров, але присяжний велить заплатити податок. Марко заплатив податок, а щоб ogrіти хату йому залишається груша. Він відчуває відповідальність перед грушею, пращурами; він не знає як жити без дерева, що єднало його з предками. Розгубленість і невпевненість селянина позначається на фіналі твору.

У 1903 році в Києві виходить збірка Т. Бордуляка «Оповідання з галицького життя». Газета «Киевские отклики» вмістила рецензію, де рецензент ставить збірку поряд із творами І. Франка.

Поряд зі священною і літературною діяльністю о. Т. Бордуляк брав активну участь у громадському житті, захищав селян перед сваволею сільської влади, перед несправедливими судами, агітував проти спольщення українців, дбав про поширення освіти. В 1900 році організував дві школи (в Городищі та Носівці) з українською мовою навчання. У Носівці заклав читальню і громадський шпихлір. Заснував осередок «Просвіти», став його головою. Розпочав будівництво нової мурованої церкви, замість старої дерев'яної.

У Городищі в родині Бордуляків народилися Тит, Наталя і Віктор.

У 1903 році дістав запрошення приїхати в Полтаву на свято відкриття пам'ятника Івану Котляревському. Але через фінансові труднощі не зміг поїхати, хіба для ювілейного альманаха надіслав психологічний нарис «Жура».

Село Городище було закутком на Тернопільщині – без своєї пошти, без залізничного сполучення, далеко від трас. Щоб мати постійний контакт із літературними колами, у 1905 році Бордуляки переїхали до Великого Ходачкова. Це село розміщене на трасі до Тернополя (12 км), мало залізничну станцію, пошту. Тут у сім'ї письменника народилася четверта дитина – Марія.

З'явилися такі твори Т. Бордуляка як «Федь Триндик», «Вістка», «Переднівок», «Прохор Чиж», «Ювілят». Окрім того, письменник займався перекладами. У 1909 році його обрали головою сільського осередку «Просвіти», членом управи шкільними справами. Він допомагав заснувати кооператив «Сільський господар», позичкові каси. Був призначений ординаторським шкільним комісаром із контролю за навчанням релігії в навколишніх селах.

Почалася Перша світова війна. Великий Ходачків став ареною боїв. То був надзвичайно важкий період життя письменника. Село з присілком було дуже зруйноване. Багато селян померло від ран, тифу та інших хвороб. У помешканні о. Т. Бордуляка розірвався снаряд, знищено цінні речі, бібліотеку, рукописи. Село Великий Ходачків переходило з рук у руки – приходили то росіяни, то німці.

Після війни запанувала польська влада. Починається пацифікація. У Великому Ходачкові було багато поляків. Треба було захищати селян від польського впливу, який зростав за підтримки влади.

У сусідньому селі Денисові сталася велика пожежа. Отець Тимотей організував допомогу погорільцям – декілька підвід із хлібом, соломомою, різними продуктами. Коли поляки отруїли двох донечок української письменниці–патріотки Іванни Блажкевич – Любу та Софійку, а саму її тяжко побили, покалічили, то о. Тимотей першим приїхав на допомогу.

До душпастирської служби о. Тимотей ставився дуже ретельно, вважаючи її святим обов'язком. До кожної недільної чи святочної проповіді готувався ґрунтовно, підбирав численні приклади, давав духовні повчання, писав до кожної з них детальні тези, частина з яких збереглася у нашому родинному архіві.

Часто відвідував селян у їхніх домах, виконуючи різні священничі обов'язки (сповіді тяжко хворих, похорони, посвячення помешкань і господарств у часі Йорданських свят тощо). При цьому давав селянам різні корисні поради, любив вести з ними розмови, глибше пізнавав їхнє життя, вникав у їхні нелегкі проблеми, і таким способом знаходив нові теми для своїх творів.

На початку 20-х років Львівська архієпархія нагородила о. Тимотея крилошанською відзнакою, а через 10 років він був призначений радником Митрополичої консисторії, з правом носіння фіолетового ковпака й червоного пояса.

Уже в похилому віці письменник вивчив англійську мову, продовжував працювати над українською літературною мовою.

На матеріалі, зібраному під час війни, Т. Бордуляк написав оповідання «Батюшка Спирідіон» і «Татар», а також «Варочка», «Молитвеник»,

«Громадський писар з Прунькова», «Обжинки», переклав «Слово о полку Ігоревім», а також окремі твори Софокла, Кріспа, Г. Гейне, Данте, Федора Достоєвського, Генрика Сенкевича та інших.

Оповідання «Татар» та «Батюшка Спирідіон» автобіографічні. Автор від свого імені розповідав про те, як війна проходила через село, через його дім і сім'ю, через нього особисто. Якщо в цих оповіданнях Т. Бордуляк показав війну, яку бачив своїма очима й серцем, то в двох інших антивоєнних оповіданнях змалював пригоди, яких зазнали під час війни «гарна молода жінка Маринка Дубенська» та «Дарія Батючка... найпобожнійша жінка в цілій громаді», – від імені першої ведеться розповідь у «Варочці», від імені другої – у «Молитвеннику».

Багато літературознавців помилково вважають, що о. Т. Бордуляк у 20–30-х роках не займався літературною діяльністю. Незадовго до свого 70-річчя письменник у листі до В. Радзикевича писав: «Щодо моїх літературних творів, то я маю такий плян: всі ті оповідання і нариси, що є надруковані в збірці під назвою “Ближні” року 1899, і ті оповідання, які після були надруковані по фейлетонах різних часописів, і ті речі, які в мене знаходяться в рукописах і які я тепер пишу, і то інтенсивно пишу, щоб “відбити” за той час, який я стратив через війну і через інші перешкоди, які потім наступили, – видати в своїм часі в кількох томах, і я певний того, що таке видання моїх творів буде добрим вкладом в українську літературу і що я їх не постидаюсь».

Але мрія не судилося сповнитися. В кінці 1935 року, їдучи на уроки в село Забойки о. Т. Бордуляк застудився і сильно захворів. 16 жовтня 1936 року він помер. Поховали його в свіжо збудованому гробівці на цвинтарі в селі Великий Ходачків. Падав дощ, але на похороні було багато людей, в тому числі із сусідніх міст і сіл.

Тимотей Бордуляк як літератор не замикався у своєму селі, на своїй парохії, а підтримував постійні контакти не тільки із сусідами-священниками, але й зі сучасними письменниками, літературознавцями та видавцями, зосібна з Іваном Франком, Осипом Маковеєм, Дем'яном Гладилевичем, Іваном Белеєм, Михайлом Коцюбинським, Григорієм Величком, Володимиром Лукичем, Василем Стефаником, Андрієм Чайковським, Богданом Лепким, Василем Щуратом, Іваном Кривецьким, Іванною Блажкевич, Володимиром Радзикевичем, Осипом Назаруком та іншими.

Листування, а надто особисті зустрічі з цими людьми мали для нього неабияке значення, залучали його у вир літературного життя, відвертали увагу від щоденних клопотів, надавали йому наснаги до творчої праці. Він постійно цікавився новинами літератури не тільки української, але й зарубіжної, все намагався якось дістати потрібну книжку. Мав велику бібліотеку.

Друкуватися було нелегко. Публікації творів Т. Бордуляка зазвичай з'являлися на сторінках галицьких часописів. Твори видавалися окремими книжками 28 разів, в тому числі в Києві – 8, у Харкові – 7, у Львові – 6, у Полтаві – 4, у Черкасах – 2, у Москві – 1 раз. Деякі оповідання друкували у різних збірниках. Останні з публікацій – оповідання «Батюшка Спирідіон» в

регіональному річникові «Тернопілля – 95» і оповідання «Татаре» в журналі «Дзвін» №2 за 2003 рік. У 2010 році вийшла збірка «Невідомі твори» в якій подані оповідання «Старець», «Обжинки», «Громадський писар з Прунькова», «Татаре», «Батюшка Спирідіон», «Варочка», «Молитвеник», переклади із давньогрецького (Софокл «Електра»), давньоримського (Саллюстій Гай Крісп «Змова Катиліни») і староруського («Слово о полку Ігоревім») письменств, вірші, присвячені Т. Бордулякові тощо. Науковим редактором збірки є видатний літературознавець професор Дрогобицького педагогічного університету імені І. Франка Михайло Шалата, який написав обґрунтовану вступну статтю «До скарбниці української літературної класики» і обширні коментарі.

Під час Всеукраїнського Форуму видавців 2010 року у Львові проходила презентація збірки «Невідомі твори» в приміщенні Львівського національного університету імені І. Франка. Серед учасників на презентації були професори М. Шалата, Б.Якимович, С. Гальченко, М. Гнатюк, А. Содомора та багато інших. Усі вони високо оцінили цю збірку та висловили пропозицію видати всі твори Тимотея Бордуляка окремим виданням до 150-річчя від дня його народження. Презентація цього збірника проходила також у багатьох місцях Львівської, Івано-Франківської та Тернопільської областей.

Дослідженнями літературної творчості о. Тимотея Бордуляка займалися Е. Лисенко, Л. Горболіс, Ж. Дмитренко, О. Петраш, В.Лесик, О. Засенко, І. Приходько, М. Шалата, І. Денисюк, В. Півторадні, П. Кононенко, М. Сіренко, Г. Сім'я, В. Вихрущ, П. Баб'як, А. Яківчук, В. Хома, Я. Тимусь, В. Ждан, А. Пасько та інші. На матеріалі творчості Т. Бордуляка Е. Лисенко й Ж. Дмитренко захистили кандидатські, а Л. Горболіс – докторську дисертації.

100-річчя від дня народження Т. Бордуляка було відзначене статтею у Тернопільській обласній газеті. 125-річчя письменника в 1988 році відзначено урочисто. У приміщенні, де колись було пробоство, а в пізніші часи – сільський клуб, відкрито пам'ятну таблицю з барельєфом і написом: «У цьому будинку з 1905 по 1936 роки жив український письменник Тимофій Гнатович Бордуляк». Цю таблицю виготовила група ініціаторів на чолі з Богданом Саваком – директором Денисівського краєзнавчого музею, – ентузіастами, яким вдалося перемогти опір комуністичної влади. Відтак, у переповненому клубі відбувся великий літературно-мистецький вечір. 28 березня 1988 року літературно-художній вечір, присвячений цій же річниці, відбувся в актовому залі Тернопільського музею. 125-річний ювілей Т. Бордуляка відзначили статтями «Літературна Україна» (06.10.1988), газета українців Польщі «Наше слово» (27.03.1988), журнал «Жовтень» (№ 4, 1988), а також деякі львівські, бродівська, козівська та інші газети.

8 червня 2000 року було відкрито та освячено бронзову плиту о. Т. Бордуляку в селі Утіховичах Перемишлянського району – на стіні церкви св. Михайла. На плиті поряд із барельєфом є напис: «Пам'ятна плита встановлена у 1989 р. з нагоди 100-річчя від року праці в селі Утіховичах українського письменника, вчителя, священика і громадського діяча Т. Г. Бордуляка». Скульптор – Владислав Вітошан, член Спільки художників України. Плита

виготовлена з ініціативи викладача СШ №1 міста Перемишляни, активіста національного відродження, голови районної Спільки інтелігенції Івана Путили, за кошти із добровільних заходів, які проводив Перемишлянський просвітницький краєзнавчий клуб «Ерудит». Встановлення і відкриття цієї пам'ятної плити затягнулося на 11 років, оскільки православна громада села (до неї тоді ще належало близько 70 % селян) категорично протестувала – бо ... о. Тимотей був греко-католицьким священиком. За тих 11 років міжконфесійні стосунки змінилися, в церкві почергово відправляють Службу Божу православні та греко-католики (яких тепер стало значно більше).

У грудні 1991 року в селі Станіславчик Бродівського району, де колись навчався в початковій школі майбутній письменник, відбулися урочистості з нагоди присвоєння школі імені Тимофія Бордуляка й відкриття пам'ятної дошки з іменем видатного земляка. В урочистостях взяли участь учні, вчителі, гості із сусідніх сіл, з Бродів і Радехівщини. Директор школи М. Сторожук, відкриваючи урочистості, прочитав свій вірш «У кожний дім селянський, чи житло...», присвячений Т. Бордулякові. Цю подію описала бродівська газета «Голос відродження» (19.12.1991.). Відтоді щороку в цій школі відзначається день народження письменника.

З нагоди 130-річчя Т. Бордуляка надруковано матеріали про нього. У Мюнхені (Німеччина) український журнал «Християнський голос» (02.02.1993.) умістив статтю «З галереї видатних українців: о. Тимотей Бордуляк».

14 липня 1991 року урочисто відкрито бронзовий пам'ятник о.Тимотею Бордулякові в селі Великий Ходачків (скульптор Роман Вільчущинський, архітектор Борис Гаврилюк). Монумент споруджено з активною допомогою багатьох ентузіастів за кошти жителів села, місцевого колгоспу і виконкому сільради. На відкриття приїхали гості з Тернополя, Козови, навколишніх сіл, із Бродів, із села Бордуляки, депутати Верховної Ради України Завадовська і Зарудний та онуки – Тимофій і Нестор Бордуляки. Місцевий священик о. Іван Борисюк освятив пам'ятник і відправив панахиду. На відкритті пам'ятника цікаві промови чергувалися з виступами хору, окремих співаків і декламаторів. Земляки із рідного села письменника – Марія Гонтарик, Марія Борачок і Ганна Грига – привезли з цього села, з Бордуляків, землю, яку разом з онуками о. Тимотея урочисто висипали до підніжжя пам'ятника.

22 липня 2001 року громадськість села Городище Зборівського району урочисто відзначила 110-ту річницю (фактично це була 108-ма річниця) приїзду на вперше тут засновану парохію о. Т. Бордуляка та 100-ту річницю початку будівництва за його ініціативою і під його керівництвом мурованої церкви. Урочистості почалися зі Служби Божої та посвячення води на церковному подвір'ї. Службу відправляли та посвячували воду дев'ять священиків на чолі зі зборівським деканом.

Відтак, відбулося святкове віче.

31 січня 2003 року в селі Великому Ходачкові урочисто відзначено 140-річчя від дня народження о. Т. Бордуляка. Зранку від церкви до цвинтаря пройшла процесія з хрестом, хоругвами, двома вінками з китицями червоної

калини та синьо-жовтими стрічками. Процесію очолили священники. У поході взяли участь церковний хор, мешканці села та численні гості. Біля могили відправлено панахиду. Слово про отця Тимотея виголосив о. Андрій Галиш. Продовженням ювілею стала Урочиста академія, що відбулася в переповненому сільському клубі. Ювілейні заходи пройшли також у Тернополі та Станіславчику. У часописах з'явилися нові цікаві публікації про невтомного подвижника української духовності.

На основі матеріалів академії Богдан Савак підготував книжку «У пошанівок отцю Бордуляку». В ній помістив виголошені реферати – із творчою характеристикою авторів. Книжка вийшла у 2006 році під егідою Тернопільського обласного краєзнавчого музею.

У 2007 році побачила світ книжка Лариси Горболіс «Тимофій Бордуляк. Життя і діяльність».

2 лютого 2008 року в селі Великий Ходачків урочисто відзначено 145 річницю від дня народження о. Т. Бордуляка Службою Божою в церкві, панахидою біля пам'ятника письменникові та урочистою академією в сільському клубі.

3 лютого 2008 року в с. Станіславчик відбулося відкриття та освячення вказівного знаку з таким текстом « – Бордуляки 4 Народився класик української літератури, священник Тимотей Бордуляк (1863–1936)», а відтак, у сільському клубі села Бордуляки проведено літературно-музичну композицію з нагоди 145-ї річниці від дня народження отця Тимотея.

7 лютого 2008 року в приміщенні Бродівського районного Народного дому відбулася християнська духовна академія «З Богом у серці, з любов'ю до людей», присвячена 145-й річниці о. Т. Бордуляка.

22 травня в селах Утіховичі й Добряничі, Перемишлянського району, проведено духовно-літературно-музичну Академію «Людина великого серця і доброти...», присвячену цьому ж ювілею, а 14 вересня в селі Голгоча, Підгаєцького району, відбувся літературно-художній вечір, присвячений о. Т. Бордуляку.

Серед авторів, які пишуть про о. Тимотея Бордуляка – видатного письменника, церковного й громадського діяча, є і поети. Свої твори, зокрема йому присвятили Георгій Петрук-Попик («Хата Тимофія Бордуляка»), Богдан Бастюк («Порогові старої хати»), Борис Демків («Дай, Боже, здоров'я корові»), Микола Сторожук («У кожний дім селянський чи житло...» та «Після відвідин могили Тимотея Бордуляка у Великому Ходачкові»), Михайло Шалата («Парафії отця Тимотея Бордуляка»), Ніна Романяк («І донині» та «Предтеча»), Володимир Ліпкевич («Посвята Тимофію»).

У лютому 2008 року в м. І. Франка в Львові було організовано виставку творів і фотографій о. Т. Бордуляка.

2 лютого 2013 року в день 150-річчя від дня народження о. Т. Бордуляка в церкві Покрови Пресвятої Богородиці у Великому Ходачкові після Служби Божої був відправлено трое священників парастас за отця Тимотея, на могилі – панахиду, а біля пам'ятника ювілярові прозвучали коляди. У сільському клубі

продовжилися ювілейні урочистості, в яких взяли участь гості зі Львова, Тернополя, Дрогобича, Козова та інших міст, а також родина ювіляра. У неділю 3 лютого ювілейні урочистості відбулися в селах Бордуляки й Станіславчик Бродівського району. ТРК «Броди» з цієї нагоди підготувала фільм, присвячений о. Т. Бордуляку, й відсканувала книжку «Невідомі твори». Все це є в мережі інтернет.

До 150-річчя о. Т. Бордуляка були присвячені статті в газетах «Літературна Україна», «Слово Просвіти», «Вільне життя плюс», «Свобода» (Тернопіль), «Вільне слово» (Козова), «Голос відродження» (Броди), «Перемишлянський Край» (Перемишляни), «Зборівська Дзвіниця» (Зборів), «Галицька Зоря» (Дрогобич) та інших.

Студенти й науковці обирають творчість й громадську діяльність українського письменника і священника Тимотея (Тимофія) Бордуляка темами своїх курсових та дипломних робіт і дисертацій.

